VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 304)**

z dnia 22 października 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 304)

22 października 2014 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Haliny Rozpondek (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2015 (druk nr 2772), w zakresie:

1) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem subwencji oświatowej):
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 18, 23, 27, 32, 42, 45, 47 i 51,

3) części budżetowej części budżetowej 34 – Rozwój regionalny:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,

4) środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zał. 3, 4, 15, 16, 18 i 19,

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu:
900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska,
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
– zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami z zał. nr 7,

6) części budżetowej 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze:
a) wydatki z zał. nr 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Huskowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Marceli Niezgoda** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Aneta Cieloch** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej, **Dorota Jaworska** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej i **Mirosław Stańczyk** zastępca dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Bogdan Muzyczuk** wiceprzewodniczący Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych wraz ze współpracownikami oraz **Wiesław Drabik** prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gorzowie Wlkp.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak**, **Anna Jasieńska** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Witam państwa serdecznie, otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Witam państwa posłów, witam przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z panem ministrem Marcelim Niezgodą i współpracownikami, witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów.

Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2015 (druk nr 2772), w zakresie: części budżetowych 34, 82, 83, 85 i 86.

Szanowni państwo, jest wielka prośba do państwa posłów o zmianę kolejności w porządku dziennym. Mianowicie rozpoczęlibyśmy od punktów nr 3 i 4, czyli części budżetowej 82 i 83, ponieważ poseł koreferent, pan Ryszard Zawadzki, ma równolegle posiedzenie innej komisji.

Jeżeli nie będzie sprzeciwu uznam, że przyjęliście państwo moją propozycję.

Sprzeciwu nie słyszę.

Wobec powyższego rozpoczynamy posiedzenie. Bardzo proszę o zabranie głosu na temat części budżetowej 82 i 83 przedstawicieli Ministerstwa Finansów a później, w części 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8 – Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Najpierw, bardzo proszę, Ministerstwo Finansów.

Proszę przedstawić się.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów Mirosław Stańczyk:

Dzień dobry, Mirosław Stańczyk, Departament Finansów Samorządu Terytorialnego.

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, część 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego zostały zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej w wysokości ponad 51.460.000 tys. zł, przy czym największą część tej kwoty stanowi subwencja oświatowa, która nie jest przedmiotem obrad, dlatego skupię się na omówieniu pozostałych części subwencji.

Subwencja wyrównawcza, regionalna i rekompensująca stanowią kwotę 11.083.000 tys. zł i zostały one wyliczone na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego a w przypadku województw, jeżeli chodzi o część regionalną, z uwzględnieniem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który jest aktualnie przedmiotem prac parlamentarnych.

Gminy otrzymują część wyrównawczą subwencji ogólnej pochodzącą z budżetu państwa i została ona zaplanowana w wysokości 6.189.444 tys. zł i jest wyższa o 1,9% od kwoty zaplanowanej na 2014 r. Cześć wyrównawcza składa się z kwoty podstawowej, która jest ustalana z uwzględnieniem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca i wynosi ona 4.572. 639 tys. zł. Otrzyma ją 1840 jednostek, z tego – 140 miast, 422 miast-gmin oraz 1278 gmin.

Kwota uzupełniająca, wchodząca w skład części wyrównawczej, jest liczona z uwzględnieniem gęstości zaludnienia w poszczególnych gminach i otrzymują ją te gminy, które mają gęstość zaludnienia poniżej średniej w kraju. Została ona zaplanowana w wysokości 1.568.532 tys. zł. Otrzyma ją 1785 jednostek, z tego – 7 miast, 439 miast-gmin oraz 1339 gmin.

Dla gmin przewidziano również część równoważącą subwencji ogólnej, której środki pochodzą z wpłat do budżetu państwa dokonywanych przez gminy o ponadprzeciętnych dochodach podatkowych. Na 2015 r. planowana jest kwota części równoważącej dla gmin w wysokości 510.899 tys. zł i jest ona niższa o 0,4% od kwoty tej części subwencji zaplanowanej na rok bieżący.

Część równoważąca jest rozdzielana według kryteriów przewidzianych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z uwzględnieniem wydatków na dodatki mieszkaniowe, jak również z uwzględnieniem kryterium, które polega na porównaniu dochodów osiąganych przez jednostkę w roku budżetowym i w roku poprzedzającym rok

bazowy. Na 2015 r. część równoważącą otrzyma 1439 jednostek, z tego – 186 miast, 464 miasta-gminy oraz 789 gmin.

W przypadku gmin mamy również część rekompensującą subwencji ogólnej, występuje ona tylko w gminach i jest związana z wyrównaniem ubytku dochodów w związku ze zwolnieniami podatkowymi w specjalnych strefach ekonomicznych. Kwota tej części została zaplanowana na takim samym poziomie jak na 2014 r. w wysokości 17.000 tys. zł.

Teraz przejdę do omówienia subwencji dla powiatów. Składa się ona również z części wyrównawczej i części regionalnej. Część wyrównawcza pochodzi w całości z budżetu państwa i, podobnie jak w przypadku gmin, składa się z kwoty podstawowej, która jest uzależniona od dochodów osiąganych przez dany powiat w stosunku do średnich dochodów w kraju.

Kwotę podstawową w 2015 r. otrzyma 299 powiatów i będzie ona wynosić 1.242.112 tys. zł.

Drugą kwotą, składającą się na część wyrównawczą, jest kwota uzupełniająca, która uzależniona jest od stopy bezrobocia w danym powiecie, otrzyma ją 217 powiatów i będzie ona wynosić 339.630 tys. zł.

Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów również pochodzi z wpłat dokonywanych przez inne powiaty osiągające dochody przekraczające próg 110% średnich dochodów w kraju. Ponieważ na 2015 r. wpłaty powiatów będą niższe, niższa będzie również część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów i wyniesie ona 1.061.806 tys. zł. Będzie niższa o 1,6% od kwoty ustalonej na 2014 r.

Część równoważąca dzielona jest według kryteriów określonych w ustawie o dochodach z uwzględnieniem m.in. wydatków na rodziny zastępcze, wydatków związanych z utrzymaniem urzędów pracy, długości dróg powiatowych i powierzchni dróg w miastach na prawach powiatu.

Dla województw, jak zaznaczyłem na początku, ustalone były kwoty z uwzględnieniem projektu ustawy, który jest w tej chwili w trakcie prac parlamentarnych. Wczoraj dwie komisje przyjęły wspólnie sprawozdanie i w projekcie tym przewidziano obniżenie wpłat a zatem, konsekwencją obniżenia wpłat, będzie również niższa kwota części regionalnej subwencji ogólnej, przy czym pragnę zaznaczyć, że niższa kwota części regionalnej zostanie wyrównana poprzez dotacje z budżetu państwa, które będą dzielone z uwzględnieniem powierzchni dróg wojewódzkich. W projekcie ustawy budżetowej zaplanowano część regionalną subwencji ogólnej dla województw w kwocie 437.643 tys. zł.

Jak zaznaczyłem, kwota ta – w związku z poprawkami zgłoszonymi w trakcie prac – ulegnie zmniejszeniu i planowana kwota części regionalnej subwencji ogólnej, jeżeli uwzględnimy obecnie procedowany projekt, wyniesie 323.873 tys. zł, czyli będzie o 113.000 tys. zł niższa od kwoty, która jest zapisana w projekcie ustawy budżetowej.

Część regionalna zostanie podzielona z uwzględnieniem dwóch parametrów, czyli stopy bezrobocia i wyrównania dochodów.

Województwa, jak poprzednio omówione, otrzymują również część wyrównawczą subwencji ogólnej, która pochodzi z budżetu państwa i ta część została zaplanowana w wysokości 948.895 tys. zł. Jest ona rozdzielana na kwotę podstawową uzależnioną od wielkości dochodów osiąganych przez województwo w stosunku do średnich dochodów w kraju i kwotę uzupełniającą, którą otrzymują te województwa, których liczba mieszkańców jest mniejsza od 3 mln.

W projekcie ustawy budżetowej zaplanowano również kwotę na uzupełnienie subwencji ogólnej w wysokości 335.999 tys. zł i jest ona przeznaczona na inwestycje na drogach powiatowych i wojewódzkich, na utrzymanie rzecznych przepraw promowych o natężeniu ruchu powyżej 2 tys. pojazdów na dobę oraz na utrzymanie, ochronę i zarządzanie drogami krajowymi i powiatowymi w miastach na prawach powiatu. Kwota ta jest w tej samej wysokości jak w 2014 r.

Teraz chciałbym pokrótce omówić wpłaty do budżetu państwa. W przypadku gmin wpłaty wyniosą 510.899 tys. zł, w przypadku powiatów będzie to 1.061.806 tys. i kwoty te zostały ustalone w oparciu o obowiązującą ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wpłat będą dokonywały 104 gminy, 57 powiatów oraz 2 województwa.

Jeżeli chodzi o województwa to, niezależnie czy wpłaty ustalalibyśmy na podstawie obowiązującej ustawy czy projektu, wpłat dokonywałoby i będą dokonywać dwa województwa – mazowieckie i dolnośląskie.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Jeszcze rezerwy celowe – część budżetowa 83.

Zastępca dyrektora departamentu w MF Mirosław Stańczyk:

To już omówi koleżanka.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę.

Proszę się przedstawić.

Koordynator w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej MF Barbara Brodowska-Mączka:

Barbara Brodowska-Mączka, MF, Departament Finansowania Sfery Gospodarczej.

Do pozycji 4 są przedstawiciele Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji a do pozycji 8 – Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, więc zacznę może od pozycji 18 – rezerwa na kontynuację zadań wynikających z ustawy uchylającej Program dla Odry 2006 przewidziana w kwocie 47.510 tys. zł i są to zadania realizowane w ramach programu wieloletniego Program dla Odry 2006.

Pozycja 23 są to środki na realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego, Etap IV, lata 2012-2015, w kwocie 4490 tys. zł i jest to realizacja inwestycji związanych z uporządkowaniem i zagospodarowaniem terenu wokół Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, poprawa dostępności i priorytety, o których mowa w ww. programie.

Pozycja 27 są to środki na realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie 200.000 tys. zł. Środki rezerwy zostaną przeznaczone na uzupełnienie zaplanowanych wydatków w wysokości 350.000 tys. zł, których dysponentami są wojewodowie.

Pozycja 32 jest to zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu ustawowych ulg w podatkach rolnym, od nieruchomości, leśnym, od przedsiębiorców o statusie centrów badawczo-rozwojowych a także uzupełnienie części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych w kwocie 9500 tys. zł i są tu właśnie przewidziane zwroty dla gmin, które mają obszary objęte ochroną ścisłą, czynną lub krajobrazową. Są także gminy, które utraciły dochody w związku ze zwolnieniem z podatków rolnego, od nieruchomości, leśnego, od przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego.

Pozycja 42 to środki dla samorządowych kolegiów odwoławczych w wysokości 1500 tys. zł, jest to uzupełnienie wydatków zaplanowanych w budżetach części poszczególnych samorządowych kolegiów odwoławczych.

Pozycja 45 to dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, zaplanowana na 2015 r. w kwocie 354.000 tys. zł i jest to wsparcie realizacji zadań własnych samorządu terytorialnego, w tym działań w zakresie polityki rozwoju, które stanowią inwestycyjne zadania własne jednostek samorządu, finansowane głównie na podstawie art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W ramach tej rezerwy należy zwrócić uwagę, że zaplanowano również środki na zakup i modernizację kolejowych pojazdów szynowych służących do przewozów pasażerskich wykonywanych na podstawie umów o świadczenia usług publicznych. Jest to kwota 116.500 tys. zł i to tak naprawdę ostatni rok, w którym obowiązuje porozumienie z samorządami województw, gdzie wspieramy zadania marszałków województw. Suma przeznaczonych na tabor kolejowy wydatków to 700.000 tys. zł w kontekście wszystkich lat, przez które współfinansowaliśmy te zadania.

Pozycja 47 są to środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym

związanych z odmiejscowieniem niektórych czynności w kwocie 163.500 tys. zł. Środki rezerwy przeznaczone zostaną na uzupełnienie dotacji dla organów gmin na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustaw – Prawo o aktach stanu cywilnego, o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w szczególności związanych właśnie z odmiejscowieniem niektórych czynności.

Pozycja 51 jest to zwrot części wydatków wykonywanych w ramach funduszu sołeckiego w 2014 r. w kwocie 98.000 tys. zł i środki rezerwy zostaną przeznaczone na dokonanie zwrotu w formie dotacji celowych części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego.

I tak naprawdę to wszystko, dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji o odniesienie się do pozycji 4.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Stanisław Huskowski:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w pozycji 4 na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych przeznaczone jest 1.200.000 tys. zł. Środki są głównie przeznaczone na realizację programów związanych z przeciwdziałaniem skutkom klęsk żywiołowych. Przede wszystkim dotyczy to projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry.

Przypomnę, że całkowity koszt projektu to ponad 697 mln euro, ale finansowany jest z wielu źródeł, m.in. z dwóch banków, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska (i Gospodarki Wodnej) i Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

W 2015 r. kontynuowane będą również zadania z byłego programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły. Program został zlikwidowany, ale zadania pozostały oczywiście do realizacji i finansowania. Są one realizowane na terenie województw: śląskiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego.

Jednocześnie, w 2015 r., jak co roku, środki finansowe z rezerwy podzielone będą na kontynuację działań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych mających miejsce w latach 2010-2013 i w bieżącym roku. To głównie straty w infrastrukturze komunalnej na drogach, mostach, obiektach użyteczności publicznej a także na wałach, rzekach, potokach administrowanych przez zarządy melioracji RZGW.

W następnym roku będą również kontynuowane zadania związane z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków ruchów osuwiskowych ziemi. Prace trwają już od kilku lat i stale zgłaszane są nowe osuwiska, czasem występują wprost po powodzi a czasem są od tego zupełnie niezależne. Temu służy ta rezerwa i jest na poziomie podobnym do tegorocznej i zeszłorocznej.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju o omówienie pozycji 8 w zakresie rezerw celowych.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Marceli Niezgoda:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pozycja 8 to kwota 3.251.000 tys. zł. Są to wydatki na współfinansowanie wkładu krajowego programów finansowanych czy realizowanych z udziałem środków europejskich a więc zapewnienie wkładu krajowego.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu posła koreferenta Ryszarda Zawadzkiego.

Poseł Ryszard Zawadzki (PO):

Dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, szanowni goście, część budżetowa 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej) są przeznaczone dla gmin, powiatów i województw i od lat są naliczane podobnie. Stanowią około 26% ogólnej subwencji, którą zdominowała subwencja oświatowa.

Szczegóły mieliśmy okazję usłyszeć, dlatego chciałbym jedynie zasygnalizować tendencję, jaka się zarysowała i tak część wyrównawcza w subwencji ogólnej dla gmin w planie na 2015 r. uległa podwyższeniu o 1,9% w stosunku do kwoty wynikającej z ustawy budżetowej na 2014 r. i stanowi obecnie kwotę 6.189.444 tys. zł. Zaplanowano, iż kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej w 2015 r. otrzyma 1840 gmin.

Chcę zasygnalizować, że w obecnym roku było tych gmin 1889 a więc prawie 50 więcej.

Natomiast kwotę uzupełniającą otrzyma 1785 gmin. Można to jeszcze rozbić na poszczególne miasta, ale trend jest generalnie spadkowy. Jeżeli chodzi o część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin, zaplanowana została na kwotę 510.899 tys. zł i jest o 0,4% niższa niż kwota zaplanowana na 2014 r.

Tu taka ciekawostka – w 2013 r. była o 10,3% wyższa w stosunku do 2014 r., więc trend się utrzymuje.

Jeżeli chodzi o część równoważącą, to otrzyma ją, jak powiedziałem, 1439 jednostek, jeszcze w 2013 r. było ich 1616, w tym np. 948 gmin a w 2015 r. będzie tylko 789 gmin. W projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. została również przeznaczona kwota na część rekompensującą subwencji ogólnej dla gmin w wysokości 17.000 tys. zł, tj. takiej samej wysokości jak w 2014 r. Mniej więcej utrzymuje się ona na tym poziomie.

Przejdźmy w tej sytuacji do powiatów. Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. wynosi 1.581.742 tys. zł i jest o 1,8% wyższa od analogicznej kwoty ustalonej na 2014 r. W 2015 r. kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzyma 299 powiatów. W obecnym roku było ich 297. Natomiast kwotę uzupełniającą części wyrównawczej subwencji ogólnej będzie otrzymywać 217 powiatów, w poprzednim roku było 211. Część wyrównawcza w subwencji ogólnej dla powiatów w 2014 r. była niższa o 0,9% od analogicznej kwoty ustalonej w 2013 r., więc skok jest w zasadzie o 1,5%. Część równoważąca subwencji ogólnej dla powiatów zaplanowana została na kwotę 1.061.806 tys. zł i jest o 1,6% niższa od analogicznej kwoty ustalonej na 2014 r. Subwencję otrzymywać będzie 380 powiatów a więc tyle samo, co w poprzednim roku.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw zaplanowana została w wysokości 948.895 tys. zł, tj. o 22,1% mniej niż przyjęto w ustawie budżetowej na 2014 r. Kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzyma 13 województw, w br. było ich 14. Kwotę uzupełniającą części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzyma natomiast 11 województw.

To zmniejszenie wyjaśniło tutaj Ministerstwo Finansów, więc nie będę tego na razie komentował.

Część regionalna subwencji ogólnej dla województw zaplanowana została w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. na kwotę 437.643 tys. zł, w porównaniu do 2014 r. część regionalna subwencji jest niższa o 52,2%. W 2015 r. część regionalną subwencji otrzyma 14 województw, tj. o 2 województwa mniej aniżeli w obecnym roku. W projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. w części 82 zaplanowano również środki na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 335.999 tys. zł, stanowiące rezerwę subwencji ogólnej. W poprzednich latach była to podobna kwota. W 2015 r. wpłat będzie dokonywało 104 gminy, w br. było 106 gmin, 57 powiatów, czyli tyle samo, co w br. i 2 województwa – tyle samo, co w br. Łączna kwota wpłat będzie wynosiła 2.010.348 tys. zł, w porównaniu do 2014 r. będzie to mniej o 495.633 tys. zł i wiemy też, co jest tego przyczyną.

Chciałbym teraz przejść do części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 4, 8, 18, 23, 27, 32, 42, 45, 47 i 51. Odnośnie rezerw celowych wydaje się, że kwoty nie budzą szczególnych emocji, zwłaszcza w świetle ogólnej sytuacji gospodarczej. Stąd też budżet ma swoje możliwości i ograniczenia. Rezerwy celowe, które mamy do zaopinio-

wania, przynajmniej w naszej komisji, są większe w stosunku do bieżącego roku. Mamy ich 10, w bieżącym roku mieliśmy 9.

Nadmienię, iż w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. zaplanowanych zostało 78 tytułów rezerw celowych w pozycjach od 4 do 81. Łączna kwota rezerw celowych ujęta w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. wynosi 21.574.136 tys. zł.

Przejdę do pozycji 4 – przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Rezerwa istnieje od lat, jak słyszeliśmy na 2015 r. zaplanowano kwotę 1.200.000 tys. zł, podobnie jak na rok obecny, w tym środki krajowe 988.000 tys. zł i kredyty bankowe 212.000 tys. zł.

Chciałbym tutaj zapytać pana ministra: jeżeli chodzi o ten kredyt, czy to jest na zbiornik Dolny Racibórz?

Dziękuję, czyli jest to przeniesienie mechanizmu finansowania tego zobowiązania.

W tej sytuacji przejdę do pozycji 8 – współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu EFTA, projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu UE nieujętych w budżecie środków europejskich, projektów pomocy technicznej Wspólnej Polityki Rolnej, finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń programów i projektów finansowych z udziałem środków z UE.

Tutaj pan minister dość jasno i klarownie to przedstawił, jest to też rezerwa nam doskonale znana, co roku jest podobny mechanizm i niewątpliwie spełnia ona swój cel.

Jeżeli chodzi o rezerwę celową pozycja 18, to jest kontynuacja zadań wynikających z ustawy uchylającej Program dla Odry 2006. Rezerwa wynosi 47.510 tys. zł, środki zostaną przeznaczone na zadania realizowane dotychczas w ramach programu wieloletniego Program dla Odry 2006 w zakresie komponentów: lasy, budowle regulacyjne, budowle przeciwpowodziowe, zagospodarowanie przestrzenne, monitoring przeciwpowodziowy, ochrona przyrody oraz odbudowa i modernizacja wałów. Zawsze chcielibyśmy więcej, ale możliwości są takie, jakie są. Generalnie środki te zaspokajają najistotniejsze potrzeby i myślę, że też nie w całym zakresie.

Pozycja 23 – środki na realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego Etap IV 2012-2015, 4490 tys. zł. Środki zostaną przeznaczone na koszty realizacji zadania, jest to zobowiązanie wieloletnie państwa i co roku jest realizowane.

Pozycja 27 – środki na realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, 200.000 tys. zł. Środki rezerwy zostaną przeznaczone na uzupełnienie zaplanowanych dotacji celowych w wysokości 350.000 tys. zł w częściach budżetowych, których dysponentami są wojewodowie, na dofinansowanie bieżących zadań własnych gmin z zakresu dożywiania dzieci oraz zapewniania posiłku osobom go pozbawionym, realizowanym w ramach ww. programu.

Pozycja 32 – zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwatach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem z podatku rolnego od nieruchomości itd., uzupełnienie ubytku dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych. Jest to kwota 9500 tys. zł. Rezerwa wynika z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Chciałbym jedynie zapytać przedstawicieli MF, czy w tym roku wydawanie zgody na nowe podstrefy czy strefy ekonomiczne będzie łatwiejsze z punktu widzenia interesów państwa, czyli Ministra Finansów? Były takie sygnały z samorządu, że jeżeli zdarzyły się jakieś wyhamowania to na wniosek Ministra Finansów.

Chciałbym jakiś komentarz w tym zakresie.

Pozycja 42 – środki dla samorządowych kolegiów odwoławczych (SKO), 1500 tys. zł. Środki rezerwy przeznaczone będą na uzupełnienie wydatków zaplanowanych w budżetach poszczególnych części, którymi dysponują prezesi samorządowych kolegiów odwoławczych. Jest to również już kilkuletnia rezerwa, która uzupełnia budżet SKO.

Pozycja 45 – dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, 354.000 tys. zł. Rezerwę utworzono na wsparcie realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Cieszymy się, że jest taka rezerwa, na pewno przyczyni się

ona do modernizacji wszystkich tzw. zadań twardych w jednostkach samorządu, co niewątpliwie jest bardzo potrzebne.

Pozycja 47 – środki na uzupełnienie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych, w tym związanych z odmiejscowieniem niektórych czynności – kwota 163.000 tys. zł.

I ostatnia pozycja 51 – zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2014 r., 98.000 tys. zł. Fundusz niewątpliwie co roku zaczyna wzrastać a to też świadczy o tym, że gminy realizują ustawę o funduszu sołeckim.

Szanowna pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, wnoszę w tej sytuacji o pozytywną opinię dla budżetu państwa w części 82 i w części 83 – Rezerwy celowe.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję, czy ktoś z państwa posłów?

Bardzo proszę, pan poseł Łapiński.

Poseł Marek Łapiński (PO):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, pan dyrektor z MF mówił o rezerwie przeznaczonej na subwencję regionalną i wyrównawczą.

Z wypowiedzi pana posła Zawadzkiego, który koreferował tę wypowiedź wynika, że na część wyrównawczą przeznaczono o 21% mniej środków w budżecie państwa na rok 2015 r. niż w 2014 r. Jest to, lekko licząc, około 200.000 tys. zł.

Jeśli się mylę to bardzo bym chciał, żeby pan dyrektor mnie poprawił.

Część wyrównawcza finansowana jest z dochodów budżetowych, czyli budżet państwa przeznacza środki na subwencję wyrównawczą. Natomiast część regionalna to są środki pochodzące z wpłat województw, mówimy tutaj o częściach dla województw. Tutaj w wyniku aktualnego projektu ustawy tzw. janosikowej po poprawkach poselskich zmniejsza się część regionalna o 113.000 tys. zł.

Jakie jest uzasadnienie (na to pytanie chciałbym uzyskać odpowiedź) zmniejszenia o 21% wydatków na część wyrównawczą i gdzie te środki zostały przeniesione?

Tyle, na tym etapie.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze głosy?

Bardzo proszę, pan poseł…

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Stefan Strzałkowski.

Odniosę się do jednego punktu, do – samorządowych kolegiów odwoławczych. Jest to temat, który przewija się już kilka lat, ponieważ dyskutowaliśmy o nim prawdopodobnie też w tym miejscu kilka lat temu, jeśli dobrze pamiętam, gdy był problem zmniejszania ich liczby i próby centralizowania samorządowych kolegiów.

Uważam i wówczas też zgłaszaliśmy sprzeciw i chyba zahamowaliśmy przynajmniej w części tamte zamiary.

Natomiast, jeżeli chodzi o sytuację finansową, to z materiału, który też posiadam wynika, że ona generalnie nie jest najlepsza. To, o czym dyskutowaliśmy chwilę temu, na poprzednim posiedzeniu o regionalnych izbach obrachunkowych, myślę, że to bardzo podobna sytuacja do samorządowych kolegiów odwoławczych.

Powiem tak: samorządowe kolegia są ciałem bardzo wrażliwym, które jest bezpośrednio przy obywatelu. Liczba załatwianych spraw systematycznie wzrasta, natomiast wiele rzeczy ze strony budżetu państwa po prostu kuleje, np. przeprowadzenie cyfryzacji w SKO pozostawia bardzo wiele do życzenia. Tak, że myślę, że w tej kwestii należałoby się wypowiedzieć negatywnie i postarać się o to, żeby w budżecie państwa w kolejnych dyskusjach w Komisji Finansów Publicznych spróbować powalczyć jeszcze o dodatkowe środki na ten cel.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Sztorc, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Sztorc (PSL):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, bardzo krótko, bo gardło mi nie pozwala na dłuższą wypowiedź.

Chciałbym poprzeć wnioski dotyczące samorządowych kolegiów odwoławczych. Tak się składa, że już następny rok o tym dyskutujemy, ale nie idą za tym środki. Dzieje się rzecz bardzo zła, bo przykład z mojego terenu jest taki, że generują się zaległości dotyczące wypłat, bo brakuje pieniędzy.

Chciałbym prosić, żeby dzisiaj jednak podjąć wniosek o przyznanie większych pieniędzy z rezerwy.

A mam też całkiem daleko idący wniosek, bo jeśli miałaby się utrzymać obecna tendencja, to nie wiem, czy nie powinniśmy zacząć dyskusji, czy samorządowe kolegia odwoławcze są potrzebne czy nie. Albo je należy dofinansować, albo rozmawiać o tym, że są niepotrzebne i zlikwidować.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Jeżeli chodzi o wniosek pana posła Strzałkowskiego to przejdziemy do samorządowych kolegiów odwoławczych, bo na razie omawiamy tylko części 82 i 83.

Bardzo proszę, pan poseł Sobierajski.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Również muszę poprzeć wypowiedziany przed chwilą wniosek co do samorządowych kolegiów odwoławczych, ale to będzie później.

Natomiast chciałem zapytać Ministerstwo Finansów, czy w ogóle przedstawicieli rządu, jako że dopiero trafiłem ponownie do Sejmu z samorządu wojewódzkiego: ciągle przewija się problem dotacji wyrównawczych, ale – gdzie są środki własne?

Województwo śląskie, bo akurat stamtąd jestem, ma budżet mniej więcej wielkości większego miasta. Jest zadłużenie, wieloletni plan inwestycyjny przeciągamy nie wiadomo ile lat i ciągle bierzemy kredyt na obsługę, żeby jeszcze cokolwiek robić.

Pytanie jest takie (może nie w tej skali, pewnie nie zawsze coś będzie), ale mówimy o subwencjach różnego rodzaju a kiedy będziemy mówić o środkach własnych? Innymi słowy – o udziale w podatkach. Czy ministerstwo, a właściwie rząd, planuje kiedykolwiek zmianę procentu udziału w podatkach od dochodów, czy to CIT czy PIT?

To są rzeczy niebywałe. Jak się mówi na spotkaniach z ludźmi, jakie są procenty udziału w podatkach województwa to właściwie nikt prawie nie wierzy. Pytam nieraz fachowców i zupełnie inne liczby podają.

Reasumując, czy jest w ogóle w planie podjęcie tematu reformy finansów w ten sposób, żeby samorządy nie były petentami budżetu u nas w Sejmie, tylko miały środki własne a, ewentualnie, w sytuacjach szczególnych dopiero wyrównawcze?

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chce zabrać głos w zakresie części budżetowej 82 i 83.

Nie słyszę.

Bardzo proszę Ministerstwo Finansów o ustosunkowanie się do problemów zgłoszonych przez posłów.

Zastępca dyrektora departamentu w MF Mirosław Stańczyk:

Chciałbym się odnieść do kwestii dotyczących wielkości subwencji.

Otóż, zmniejszenie części wyrównawczej subwencji ogólnej dla województw nie jest wynikiem arbitralnych decyzji podejmowanych przez Ministra Finansów. Zmniejszenie jest wynikiem wyliczeń dokonanych w oparciu o kryteria ustalone w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przed i po. Tutaj, w zakresie części wyrównawczej kwoty podstawowej, czyli uzależnionej od dochodów, projekt nie wprowadza

zmian. Projekt zawiera jedną zmianę dotyczącą kwoty uzupełniającej, natomiast *gros* środków, które otrzymują samorządy województw w ramach części wyrównawczej jest ujęta w kwocie podstawowej uzależnionej od dochodów.

Jeżeli rozwarstwienie w poszczególnych województwach dochodów podatkowych na mieszkańca jest większe, wtedy uzupełniamy różnicę poprzez część wyrównawczą subwencji ogólnej. Jeżeli natomiast różnice pomiędzy poszczególnymi województwami się zmniejszają i zmniejsza się różnica między średnim dochodem podatkowym w kraju a dochodem w danym województwie, tym samym automatycznie zmniejsza się kwota potrzebna na wyrównanie tych różnic.

Stąd w 2015 r. planowana jest mniejsza kwota, ponieważ są mniejsze różnice między średnimi dochodami podatkowymi w kraju a dochodami w województwach, które są uprawnione do otrzymania części wyrównawczej.

Tak, że zmniejszenie kwoty nie jest wynikiem uznaniowych decyzji Ministra Finansów.

Natomiast, jeżeli chodzi o pytanie dotyczące dochodów podatkowych, którymi dysponują samorządy, to są to dwa podstawowe źródła dochodów, czyli udział w podatku PIT, który wynosi 1,6%. Może, rzeczywiście, dochody z tego tytułu nie są ustalone na wysokim poziomie, natomiast województwa mają znaczący udział w dochodach z podatku CIT i obecnie wynosi on 14,75%.

Czy przewiduje się zmiany w ustawie o dochodach?

Ministerstwo Finansów będzie analizowało konieczność zmian, ponieważ po wyroku Trybunału Konstytucyjnego na pewno musimy znowelizować zasady dokonywania wpłat przez jednostki samorządu terytorialnego. Rozwiązanie, o którym mówiłem wcześniej, zawarte w obecnie procedowanym projekcie jest przewidziane tylko na 2015 r. i w trakcie roku zostaną opracowane rozwiązania dotyczące wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wpłat do budżetu państwa.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan poseł Łapiński, bardzo proszę.

Poseł Marek Łapiński (PO):

Istotnie jest tak, jak mówi pan dyrektor, że część wyrównawcza zależy od przewidywanych dochodów i prawie 949.000 tys. zł przeznaczonych na część wyrównawczą trafia do 14 województw, 2 województwa nie otrzymują części wyrównawczej subwencji ogólnej, czyli te, które są płatnikami „janosikowego” – mazowieckie i dolnośląskie. Te województwa nie uczestniczą również w podziale części regionalnej subwencji ogólnej.

Ta kwota, po nowelizacji, zostanie zmniejszona do nieco ponad 320.000 tys. zł. Tutaj w projekcie budżetu jest to jeszcze ponad 400.000 tys. zł.

Jednak nowa ustawa, mówiąc kolokwialnie – o „janosikowym”, wprowadza dodatkową dotację celową na inwestycje drogowe w zakresie infrastruktury dróg wojewódzkich – remonty, a także inwestycje po nowelizacjach poselskich. Jest to ponad 260.000 tys. zł i w przypadku tej dotacji nie partycypuje w jej podziale 5 województw, nie uczestniczy: mazowieckie, dolnośląskie, małopolskie, łódzkie i śląskie.

Uważam tę sytuację za niekorzystną z punktu widzenia wspierania tych województw w zakresie infrastruktury drogowej, dlatego, że system oparty na dzieleniu się nadwyżkami dochodów (a zgodnie z ustawą są to dochody z ostatnich dwóch lat do tyłu) jest nieadekwatny do sytuacji bieżącej, co np. dotyczy w tej chwili województwa dolnośląskiego. Nie uwzględnia to absolutnie sytuacji związanej ze stanem infrastruktury, z potrzebami inwestycyjnymi, dlatego wnoszę o to, aby Ministerstwo Finansów rozważyło jeszcze na etapie prowadzenia prac nad nowelizacją oraz budżetem państwa, żeby wszystkie województwa uczestniczyły w podziale dotacji celowej na inwestycje na drogach wojewódzkich i remonty tych dróg, jeśli chodzi o system „janosikowego”.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan dyrektor.

Zastępca dyrektora departamentu w MF Mirosław Stańczyk:

Jeszcze tylko jedno zdanie uzupełnienia.

Otóż, rzeczywiście, projekt ustawy wyłącza z podziału dotacji na drogi województwa dokonujące wpłat. Natomiast chciałbym podkreślić, że zarówno województwo mazowieckie, jak i województwo dolnośląskie w wyniku zmiany zasad naliczania wpłat zyskuje na tym projekcie, mimo, że nie dostanie dotacji celowej na drogi.

Tak, że *per saldo* projekt będzie miał korzystny wpływ na finanse województwa dolnośląskiego.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę, jeszcze pan poseł Łapiński.

Poseł Marek Łapiński (PO):

Według analiz przeprowadzonych przez skarbnika województwa dolnośląskiego (mówię o tym, żeby znalazło się to w projekcie, panie dyrektorze) nie jest tak, jak pan mówi. Wyliczenia, które przedstawiane są przez stronę Ministerstwa Finansów (jak mówię – to stanowisko skarbnika) nie są tak korzystne dla województwa, jak państwo to przedstawiacie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję.

Jeszcze pan poseł Sztorc…

Przepraszam, pan poseł Strzałkowski.

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Chciałbym zapytać, czy w Ministerstwie Finansów analizowany jest temat gmin bankrutów?

Są gminy, które mają kilkakrotnie większe zadłużenie aniżeli przychody. Jedną z takich gmin, np. w zachodniopomorskim jest gmina Ostrowice. Ma, oczywiście, napisany program naprawczy, ale w tym programie *clou* wszystkiego to dotacja z budżetu państwa na to, żeby gmina mogła wyrównać dochody z wydatkami.

Czy taki temat jest analizowany, czy może są na to jakieś rezerwy samorządowe?

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy pan dyrektor jeszcze się odniesie?

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu w MF Mirosław Stańczyk:

Szanowni państwo, panie pośle, oczywiście monitorujemy sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego w oparciu o sprawozdania budżetowe, które do nas wpływają i wieloletnie prognozy finansowe.

Chciałbym też dodać, że od początku br. w ustawie o finansach publicznych zostały wprowadzone nowe rozwiązania dotyczące możliwości opracowywania programów naprawczych przez jednostki samorządu terytorialnego, które znajdują się w trudnej sytuacji finansowej i te rozwiązania pozwalają na samodzielne uchwalenie budżetu przez jednostkę, która opracuje i wdroży program oraz przedstawi działania, które zostaną zaakceptowane przez regionalną izbę obrachunkową.

Z drugiej strony, w budżecie państwa przewidziana jest kwota na pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego, które realizują takie programy naprawcze i jednostki mogą się ubiegać o te pożyczki. Również na przyszły rok przewidziana jest kwota na udzielanie pożyczek.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Nie widzę już zgłoszeń do dyskusji.

Proszę państwa, poseł koreferent wniósł wniosek o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 82 i 83.

Czy są głosy przeciwne?

Nie słyszę, wobec tego Komisja zaopiniowała pozytywnie część budżetową 82 i 83.

Przechodzimy do części budżetowej 34 – Rozwój regionalny.

Bardzo proszę pana ministra Niezgodę.

Podsekretarz stanu w MIR Marceli Niezgoda:

Bardzo dziękuję.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, część 34, dochody i wydatki, zaplanowana kwota dochodów jest symboliczna. Związana jest głównie z opłatami czynszowymi, wynajmem pomieszczeń w ministerstwie, tak, że nie ma innych dochodów. Natomiast wydatki w części 34 wynoszą 13.800.000 tys. zł, z czego 1.600.000 tys. zł jest to budżet państwa, współfinansowanie programów i projektów pomocy technicznej realizowanych z udziałem środków unijnych. Natomiast budżet środków europejskich to 12.147.000 tys. zł i wydatki te są przeznaczane na następujące zadania: regionalne programy operacyjne, programy infrastrukturalne w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko, Program Rozwój Polski Wschodniej, Pomoc Techniczna MIR i jednostek podległych.

Punkt b), czyli wynagrodzenia na 2015 r. w części 34, to 134.600 tys. zł, są to pracownicy Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, pracownicy Centrum Projektów Europejskich a także – Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Wynagrodzenia w części 34 finansowane są głównie w ramach projektów pomocy technicznej w kwocie 114.400 tys. zł.

Przypomnę, że całość to 134.600 tys. zł, więc znakomita większość tej kwoty to współfinansowanie w 85% z budżetu poszczególnych programów operacyjnych.

To tyle w tej części.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Prosiłabym o część budżetową 34 i środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Podsekretarz stanu w MIR Marceli Niezgoda:

Tak, dziękuję, pani przewodnicząca.

Przechodząc właśnie do tej części, czyli środków europejskich na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, planowana kwota wydatków to 60.056.000 tys. zł, w tym z budżetu państwa 7.491.000 tys. zł, z budżetu środków europejskich 52.565.000 tys. zł.

Zaplanowane są w taki oto sposób, że 44% wymienionych przeze mnie kwot znajduję się w rezerwach celowych właściwych dysponentów i najwyższe kwoty tych wydatków dotyczą realizacji regionalnych programów operacyjnych (blisko 14.000.000 tys. zł) a także infrastrukturalnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i tutaj również blisko 13.000.000 tys. zł – to są najwyższe sumy z kwoty 60.000.000 tys. zł.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Proszę o zabranie głosu pana posła koreferenta Andrzeja Sztorca.

Poseł Andrzej Sztorc (PSL):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Będzie krótko i cicho.

Część 34 – Rozwój regionalny w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. W tej części zaplanowano dochody w kwocie 440 tys. zł i składa się na nią, jak już pan minister wspomniał, dochód z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa oraz innych umów – 310 tys. zł i wpływy z różnych dochodów – 130 tys. zł.

Wspomnę tylko, że jest to 102,3% w stosunku do planowanego budżetu na 2014 r.

W wydatkach budżetowych w części 34 – Rozwój regionalny przewidziano limit wydatków w wysokości 13.801.874 tys. zł, w tym ze środków europejskich 12.146.608 tys. zł i z budżetu państwa – 1.655.260 tys. zł. W tym: na realizację programów Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 w łącznej kwocie 11.791.647 tys. zł, w tym ze środków

europejskich 10.501.789 tys. zł a z budżetu państwa – 1.289.858 tys. zł; na realizację programu umów partnerskich 2014-2020 w łącznej kwocie 1.852.363 tys. zł, z budżetu UE 1.552.457 tys. zł a z budżetu państwa – 299.906 tys. zł; na realizację programów finansowanych z udziałem państwa EFTA w kwocie 121.477 tys. zł, w tym udział funduszy europejskich 92.362 tys. zł, udział państwa – 29.115 tys. zł; koszty funkcjonowania poza programami w kwocie 36.387 tys. zł; wydatki na realizację poszczególnych zadań regionalnych programów operacyjnych to łącznie 7.563.296 tys. zł, ze środków europejskich – 6.774.679 tys. zł, udział państwa – 788.617 tys. zł. W porównaniu do wydatków zaplanowanych na 2014 r. wydatki są mniejsze o 2%. Wynagrodzenia w części 34 – Rozwój regionalny są zaplanowane w łącznej kwocie 134.641 tys. zł.

W związku z tym, że kondycja mi nie pozwala, kończę i wnoszę o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa posłów chce zabrać głos w tej części budżetowej?

Nie słyszę.

Wobec powyższego, padł wniosek o przyjęcie części budżetowej 34 – Rozwój regionalny w punkcie pierwszym i w drugim – Środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Czy jest sprzeciw co do przyjęcia tych części budżetowych?

Nie słyszę, wobec powyższego Komisja przyjęła część budżetową 34 oraz środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Przechodzimy do części budżetowej 85 i 86.

Bardzo proszę przedstawicieli Ministerstwa Finansów.

Koordynator w departamencie MF Barbara Brodowska-Mączka:

W części 85, dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska w projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. dochody w tym dziale zaplanowano w kwocie 10.389 tys. zł i głównymi źródłami były usługi świadczone przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska – ponad 6000 tys. zł, realizacja zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego – 2360 tys. zł, grzywny i kary pieniężne od osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych wymierzane w wyniku kontroli przestrzegania wymogów ochrony środowiska – 1041 tys. zł, różne dochody to zwroty kosztów pobieranych próbek, wykonywania pomiarów, analiz na podstawie których stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska – 179 tys. zł i pozostałe wpływy, m.in. najmy i dzierżawy składników majątkowych.

W zakresie wydatków zaplanowano kwotę 142.294 tys. zł, tj. 101% wydatków zaplanowanych na ten cel w br. Wydatki bieżące to kwota 138.307 tys. zł. Główne zadania finansowane w tym zakresie to gospodarka odpadami, ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, zmniejszenie hałasu i wibracji, opracowane programy ochrony środowiska przed hałasem dla dróg i linii kolejowych, sporządzane dokumentacje, działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska to jest kwota 137.238 tys. zł i tak naprawdę jest to *gros* tych wydatków. Pozostała działalność to m.in. koszty utrzymania wód pozostałych i dla rolnictwa, opracowanie programów ochrony powietrza.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe to kwota 3465 tys. zł i są to wydatki związane z funkcjonowaniem wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, w tym zakupy inwestycyjne – 2795 tys. zł, tj. aparatura laboratoryjna, analityczna, pomiarowa, specjalistyczne środki transportu do przewozu próbek i aparatury i wydatki o charakterze budowlanym i w tym roku jest to kwota 670 tys. zł. Dla Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie jest to wykonanie infrastruktury dla nowej stacji pomiarowej i dla Wojewódzkiego Inspektoratu ochrony Środowiska w Białymstoku dostawa i montaż dźwigu platformowego wraz z konstrukcją szybu i odbudową na potrzeby delegatury w Łomży. W zakresie zatrudnienia i wynagrodzenia są to wynagrodzenia osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń w wojewódzkich

inspektoratach ochrony środowiska – kwota 8348 tys. zł i dla członków korpusu służby cywilnej – 85.257 tys. zł. Mamy jeszcze dotacje celowe dla jednostek samorządu przekazywane w tym dziale na zadania z zakresu administracji rządowej i jest to niecały 1000 tys. zł. To jest gospodarka odpadami i ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu, zmniejszenie hałasu i wibracji i pozostała działalność – mamy tu utrzymanie wód pozostałych i dla rolnictwa województwa świętokrzyskiego.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję.

A w zakresie części 86? Pani?

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej MF Aneta Cieloch:

Aneta Cieloch, zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej.

Jeśli chodzi o część 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze, na wydatki 49 samorządowych kolegiów odwoławczych w 2015 r. zaplanowano kwotę w wysokości 112.873 tys. zł, tj. wzrost o 6,5% w stosunku do 2014 r. Środki te są przeznaczone na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla etatowych członków kolegiów oraz pracowników biur w kwocie 88.024 tys. zł, wydatki te zostały zaplanowane dla 595 etatowych członków oraz 462 pracowników biur.

Przeciętne wynagrodzenie osobowe wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym dla etatowych członków kolegiów, czyli prezesów, wiceprezesów oraz pozostałych członków SKO wyniesienie 8164 zł, natomiast przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym pracowników biur kolegiów wyniesie 2898 zł.

Zaplanowano również środki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 112 tys. zł, na wynagrodzenia bezosobowe, czyli przede wszystkim wynagrodzenia dla pozaetatowych członków kolegiów, którzy również rozpatrują sprawy z zakresu SKO i zaplanowano środki w wysokości 6039 tys. zł. Na pozostałe wydatki bieżące związane z realizacją powyższych zadań oraz utrzymanie biur kolegiów zaplanowano kwotę w wysokości 16.579 tys. zł.

Na wydatki inwestycyjne zaplanowano kwotę 2119 tys. zł, z tego na zadania z zakresu budownictwa inwestycyjnego – 174 tys. zł: dla SKO w Piotrkowie Trybunalskim na adaptację dodatkowych pomieszczeń biurowych otrzymanych od urzędu miasta oraz instalację klimatyzacji – 60 tys. zł, w Sieradzu na dostosowanie budynku A do przepisów przeciwpożarowych – 47 tys. zł, w Krakowie na wymianę okien – 30 tys. zł, w Lublinie na dostosowanie dróg wewnętrznych…

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Nie tak szczegółowo, przecież nie jesteśmy nawet w stanie przyswoić tych wydatków.

Zastępca dyrektora departamentu w MF Aneta Cieloch:

Dobrze, to może przejdę do zwiększeń.

Wydatki zaplanowane na 2015 r. dla SKO zostały zwiększone w stosunku do 2014 r. o kwotę 6848 tys. zł, głównie z tytułu zwiększenia wynagrodzeń bezosobowych (głównie pozaetatowych członków kolegiów, co ma umożliwić sprawniejsze rozpatrywanie spraw) w kwocie 2015 tys. zł.

Wynika to z doświadczeń ostatnich lat, gdzie środki na ten cel uruchamiane były z rezerw celowych i dość szybko się kończyły w SKO. W związku z tym ustaliliśmy, że należy włączyć je do budżetów SKO. Przywrócenie poziomu wydatków bieżących z 2013 r., czyli zwiększenia o kwotę 1469 tys. zł, to są wydatki na bieżące funkcjonowanie, i włączenie do wynagrodzeń środków przeznaczonych na wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych – 1285 tys. zł. Było to związane z tym, że środki te były uruchamiane z rezerwy celowej, natomiast samorządowe kolegia odwoławcze nie mogą ich wygospodarować ze swoich budżetów, w związku z tym wymagało to zwiększenia budżetów SKO w tym zakresie. Wreszcie zwiększenie wydatków majątkowych w kwocie 709 tys. zł.

Dodatkowo tutaj dodam, że w rezerwie celowej jest kwota 1500 tys. zł na uzupełnienie wydatków dla SKO.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabranie głosu panią poseł koreferentkę Katarzynę Matusik-Lipiec.

Poseł Katarzyna Matusik-Lipiec (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, w związku z tym, iż przedstawicielka ministerstwa w sposób dość szczegółowy opisała budżety wojewodów w części 85, dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, chciałam zwrócić uwagę szanownych państwa na dwie kwestie.

Pierwszą sprawę dotyczącą planowania dochodów jest, iż w 2015 r. zaplanowane są w kwocie niższej niż w 2014 r. i stanowią jedynie 82,4% dochodów z ubiegłego roku.

Moje pytanie do Ministerstwa Finansów: skąd taka ostrożność i z czego to wynika?

To jest jedna kwestia.

Druga sprawa dotyczy kwestii związanych z wydatkami. Mianowicie chciałam zwrócić uwagę szanownych państwa, iż w rozdziałach dotyczących gospodarki odpadami, ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu oraz dotyczących zmniejszenia hałasu i wibracji różnice w podziale środków są dość znaczące. Widać wyraźnie, iż kwestie związane z rozdziałem dotyczącym ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu są kluczowe dla większości województw. Tutaj środki zaplanowane na te zadania na następny rok wynoszą 720 tys. zł. Gospodarka odpadami to są środki w wysokości 99 tys. zł i wydaje się, że kwestie dotyczące zmniejszenia hałasu i wibracji są mniej kluczowe dla województw, tu zaplanowano środki w wysokości 70 tys. zł.

Mam też jedno pytanie uzupełniające dotyczące pozostałej działalności i środków w wysokości 180 tys. zł, bo w tej tzw. pozostałej działalności zaplanowano środki jedynie dla trzech województw – z czego to wynika, dlaczego tak się stało?

Koordynator w departamencie MF Barbara Brodowska-Mączka:

Jeżeli mogę, pani przewodnicząca, tak?

Poseł Katarzyna Matusik-Lipiec (PO):

Jak pani odpowie to ja złożę wniosek, dobrze?

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Bardzo proszę.

Koordynator w departamencie MF Barbara Brodowska-Mączka:

Tak naprawdę, przy planowaniu dochodów polegamy przede wszystkim na materiałach przekazywanych przez wojewodów i z naszej analizy wynikało, że główne spadki w dochodach są z przewidywanych kar pieniężnych i ze świadczonych usług, więc w tym zakresie przyjmujemy wyjaśnienia wojewodów, że będą one świadczone na mniejszym poziomie.

Natomiast, jeżeli chodzi o planowanie w poszczególnych rozdziałach, to tak naprawdę określając wstępną kwotę limitów zostawiamy do dyspozycji wojewodów podział na poszczególne zadania. Tutaj Minister Finansów nie ma w zasadzie uprawnień ani też podstaw, żeby ingerować w ostateczne kwoty, które przedstawiają wojewodowie do projektu ustawy na zgłaszanych nam formularzach planistycznych.

Dziękuję bardzo.

Poseł Katarzyna Matusik-Lipiec (PO):

Nie będę już drążyć tematu, dziękuję bardzo.

Wobec informacji dodatkowych, przedstawionych przez panią z Ministerstwa Finansów wnoszę o pozytywną opinię dla części 85 – Budżety wojewodów, dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska projektu ustawy budżetowej na 2015 r.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję.

Jeszcze bardzo proszę o część budżetową 86.

Poseł Katarzyna Matusik-Lipiec (PO):

Tak, jeśli chodzi o część budżetową 86, tutaj nie będę już tak lakoniczna, jak w poprzednim przypadku.

Chciałabym zwrócić uwagę szanownych państwa na trudną sytuację finansową samorządowych kolegiów odwoławczych. Wynika ona głównie z jednego faktu: samorządowe kolegia odwoławcze, powołane i działające na mocy ustawy z 1994 r., mają dość szerokie kompetencje, rozpatrują zakres spraw, który ma bardzo szeroki wachlarz.

Nie chcę w tej chwili wymieniać wszystkich rodzajów spraw, którymi zajmują się samorządowe kolegia odwoławcze, ale jest ich naprawdę bardzo wiele. W ostatnich latach, pewnie sami obserwujemy tę sytuację, wzrasta świadomość prawna społeczeństwa, stąd też implikuje to liczbę spraw, które trafiają do samorządowych kolegiów odwoławczych. Widać wyraźny skok spraw, które się pojawiają.

Jeśli państwo zwrócą uwagę na posiedzenie komisji, przedstawiciele samorządowych kolegiów odwoławczych przekazali statystyki i mapki wskazujące jak lawinowo wzrasta liczba spraw zgłaszanych do samorządowych kolegiów odwoławczych. O ile np. w 2002 r. liczba spraw, które były rozpatrywane przez SKO wynosiła około 150 tys., to na koniec 2013 r. zwiększyła się ona blisko dwukrotnie i wynosiła już 277 tys. spraw.

Są to dane, które cytuję za zbiorczą informacją roczną działalności SKO z 2013 r.

Wzrostowi liczby spraw, które wpłynęły do SKO nie towarzyszył, niestety, wzrost liczby osób zatrudnionych w kolegiach. Co istotne, niewątpliwie wpłynęło to na to, iż wzrasta od jakiegoś czasu również liczba spraw pozostałych do rozpatrzenia. Mamy sprawy, które trafiają do SKO na bieżąco, ale cały czas pozostają sprawy nierozpatrzone, które mówiąc kolokwialnie, spadają z roku na rok, wobec trudności finansowych i kadrowych SKO. Dla zobrazowania tej sytuacji w 2002 r. liczba spraw pozostałych do rozpatrzenia wynosiła 14.833 a w 2013 r. – już 54.855 spraw.

Jeszcze jedna rzecz, na którą chciałam zwrócić uwagę szanownych państwa jest to, że wysokość wynagrodzeń członków etatowych jest uzależniona od wielokrotności kwoty bazowej, która została ustalona w 1998 r. Ona została nieznacznie podwyższona w 2006 r., ale od wtedy nie ulegała zmianie.

A więc, z jednej strony, mamy sytuację, że wzrasta lawinowo liczba spraw, które pozostają do rozpatrzenia w samorządowym kolegium odwoławczym, płace pozostają ciągle na tym samym, bardzo niskim poziomie ustalonym w 2006 r. a, tak naprawdę, środki budżetowe, które wpływają do samorządowego kolegium odwoławczego na rozpatrywanie spraw nie ulegają zwiększeniu.

Dlatego też kończąc swoją wypowiedź chciałabym wnieść o to, by Komisja złożyła wniosek do Komisji Finansów Publicznych o przekazanie dodatkowych środków do samorządowych kolegiów odwoławczych, które pozwoliłyby na zahamowanie zatoru w rozpatrywaniu spraw.

Chciałam zwrócić uwagę szanownych państwa, że zator negatywnie wpływa nie tylko na odczucia naszych obywateli, ale również na wielość spraw – na inwestycje w samorządach i nie tylko.

Tak, że jest to niezwykle istotna sprawa i wydaje mi się, że wniosek Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej powinien być następujący: „Komisja pozytywnie opiniuje część budżetową dotyczącą samorządowych kolegiów odwoławczych, ale wnosi o zwiększenie środków finansowych na samorządowe kolegia odwoławcze w celu utworzenia 70 dodatkowych etatów orzeczniczych" i tutaj wniosek Komisji proponowałby zwiększenie kwoty na ten cel o 7000 tys. zł, jak również na wyrównanie płac pracowników biur samorządowych kolegiów odwoławczych i tutaj proponowana kwota wynosiłaby 6000 tys. zł.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa posłów w tym zakresie?

Bardzo proszę, pani poseł Magda Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Niezależnie od tego, że zgadzam się z wnioskiem jednego z moich przedmówców, który mówił o konieczności zweryfikowania stanowiska ustawodawcy co do jakości, znaczenia i zadań stawianych przed samorządowymi kolegiami odwoławczymi to, w zdecydowany sposób, chcę wesprzeć wniosek pani poseł koreferującej.

Działanie kolegiów samorządowych, które z wielkim opóźnieniem rozpatrują sprawy, ma absolutne znaczenie dla rozwoju samorządności, dla rozwoju inicjatyw i inwestycji samorządowych, co w ostatniej już perspektywie wsparcia Polski przez UE i konsumowania wielu środków unijnych przez samorządy jest często gęsto naprawdę ważkie w swoim znaczeniu, tzn. ociąganie czy zwlekanie z rozpatrywaniem spraw w samorządzie ma bezpośredni wpływ na inwestycyjny rozwój naszych samorządów.

Dlatego wniosek zwiększenia tych kosztów o 6000 tys. i 7000 tys. zł, które zarówno zwiększyłyby liczbę osób rozpatrujących i orzekających w sprawach, jak i osób, które muszą przygotować wszystkie materiały, czyli pracowników biur tychże kolegiów, jest ze wszech miar istotny i wspieram ten wniosek bardzo jednoznacznie.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Pan poseł Strzałkowski.

Poseł Stefan Strzałkowski (PiS):

Nie wiem, czy mogę się zgodzić z panią poseł Kochan.

Chciałbym, oczywiście, to poprzeć i aby nie było tu żadnego zawirowania, tylko zaopiniujemy coś, co powiem wprost, wymaga pewnej naprawy i, jak pani poseł powiedziała, wymaga dodatkowego dofinansowania. Stąd trzeba powiedzieć, że w tej chwili jest źle, nie jest dobrze. Państwo robią tyle, co mogą, ale nie wyrabiają się w tej kondycji, w jakiej są.

Zastanawiam się, czy nie byłoby lepszym, żeby przegłosować negatywną opinię i wskazać, że te środki są konieczne.

Nie chciałbym burzyć tutaj porozumienia, bo nie jest to dyskusja polityczna, tylko chciałbym, żeby to po prostu normalnie funkcjonowało.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję.

Pani poseł Magda Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo rozumiem intencję pana posła Strzałkowskiego, obydwojgu nam zależy na tym, żeby zwiększyć finansowanie w następnym roku.

Natomiast, co do tego, żeby skuteczniej za działać w tej kwestii – wydaje mi się, że jeśli Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej złoży wniosek do Komisji Finansów Publicznych, to poseł, który będzie referował nasze stanowisko powinien bardzo jednoznacznie omówić tę sprawę a powinniśmy też wpłynąć (przepraszam, że radzę, panie pośle) na naszych wspólnych kolegów (ja na swoich, pan na swoich), żebyśmy w Komisji Finansów Publicznych znaleźli pozytywny oddźwięk naszego wniosku.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Halina Rozpondek (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze głosy w dyskusji?

Nie słyszę.

Wobec wniosku, który po stawiła pani poseł koreferent zaczniemy od części budżetowej 85.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej części projektu ustawy budżetowej?

Nie słyszę, wobec powyższego Komisja przyjęła projekt ustawy budżetowej na 2015 r. w zakresie części budżetowej 85.

Teraz, jeżeli chodzi o część budżetową 86 wraz z wnioskiem, który został przedstawiony przez panią poseł koreferent.

Czy jest sprzeciw?

Nie słyszę, wobec powyższego Komisja przyjęła projekt ustawy budżetowej na 2015 r. w zakresie części budżetowej 86 wraz z wnioskiem o zwiększenie środków na samorządowe kolegia odwoławcze.

Rozpatrzyliśmy wszystkie części budżetowe zgodnie z porządkiem dziennym, teraz potrzebne jest wyznaczenie posła sprawozdawcy.

Proponuję pana posła Adama Żylińskiego.

Czy jest sprzeciw Komisji?

Nie słyszę, wobec powyższego pan poseł będzie nas reprezentował również w części 86, o której była tutaj dyskusja.

Dziękuję państwu, dziękuję przedstawicielom ministerstw i innych środowisk, dziękuję państwu posłom.

Zamykam posiedzenie Komisji.